

Seminar:

Hvordan skaber vi forandring på handicapområdet?

Nuuk, fredag d. 8. november 2019

Program:

Kl. 15.00-15.10	Ankomst
Kl. 15.10-15.20	Velkomst og introduktion til dagens program
Kl. 15.20-15.30	Lille check-in øvelse
Kl. 15.30-15.45	Præsentation af output fra rundbordsmøder
Kl. 15.45-15.55	Pause
Kl. 15.55-16.10	Introduktion til workshop
Kl. 16.10-17.20	Gruppearbejde
Kl. 17.20-17.30	Pause
Kl. 17.30-18.45	Gruppepræsentationer
Kl. 18.45-18.55	Lille check-ud øvelse/kort refleksion
Kl. 18.55-19.10	Afrunding
Kl. 19.10-20.00	Middag

Arrangører:

Institut for Menneskerettigheder

Grønlands Råd for Menneskerettigheder

Departementet for Sociale Anliggender og Justitsvæsen, Selvstyret

Referent:

Julia Lyng Ezeikiassen, Studentermedhjælper, Departement for Sociale Anliggender og Justitsvæsen

Tolke:

Hans Kreutzmann, Ekstern simultantolk

Zeno Alaufesen, Ekstern simultantolk

Tegnsprogstolk via internettet – *fungerer ikke pga. tekniske problemer*

Deltagere:

Gruppe 1:

Lotte Kjær

Juanna Abelsen-Petersen

Kirsten Bødker

Lisa Josefsen

Lulu Reimer

Gruppe 2:

Rita Thomsen

Ove Lund

Christina Johnsen

Arnajaraq Lyngé

Benny Kokholm

Hans Peter Larsen

Gruppe 3:

Lisa Korneliussen

Aviaja Jensen

Esekias Therkelsen

Jonna Broberg

Nanette Hammeken Arboe

Birgitte Geisler

Kirsten Nystrup

Gruppe 4:

Paulus Napatoq

Anders Meilvang

Anders Blaaberg

Anna Ida Hallgaard Jonson

Karin Pedersen Thorsen

Carl Christian Olsen

Gruppe 5:

Naja Olsen Lennert

Kisea Bruun

Manasse Lars Mikaelson

Hans Reimer

Julie S. Møller
Else Willumsen
Peter Petersen

Gruppe 6:

Jonna Isaksen
Ida Høiby
Kista Lynge Høegh
Thala Simonsen
Kristine Reimer
Rasmus Brandt

Referat af seminaret:

1. Velkomst og introduktion til dagens program
Lone Sørensen, Departement for Sociale Anliggender og Justitsvæsen, Mette Frandsen, Institut for Menneskerettigheder i København og Kristine Reimer giver en fælles velkomst
2. Præsentation af output fra rundbordsmøder v. Lone Sørensen
PowerPoint præsentation
3. Introduktion til workshop
*Mette Frandsen giver en introduktion og forklarer hvad formålet er med workshoppen.
Derudover præsenterer hun baggrunden for, at formulere handicappolitiske målsætninger der kan skabe forandringer med henblik på, at inspirere deltagerne af seminaret til at drøfte løsningsforslag til workshoppen.*
 - I. Formål med workshoppen
Visioner og overvejelser fra dagens seminar skal indgå i arbejdet med en kommende national handlingsplan, der skal sikre efterlevelse af FN's Handicapkonvention.
 - II. Oversigt over relevante datoer
I 2021 skal Naalakkersuisut fremlægge en redegørelse for efterlevelse af FN's Handicapkonvention.

Senest i 2022 skal Naalakkersuisut ud fra redegørelsen fremlægge en national handicappolitisk handlingsplan der skal sikre efterlevelse af handicapkonventionen.

- III. Fremgangsmåde for udarbejdelse af løsningsforslag til workshoppen
Forklaring af processen for fremgangsmåden, fra idéfasen til diskussions- og produktionsfasen.

4. Gruppepræsentationer

I. Gruppe 1

Hvilken rettighed: *Inklusion i uddannelsessystemet*

Hvad er problemet: *Mangel på koordinering mellem instanser (Barn/den unge + forældrene, kommunerne og udd. Institutionerne)*

En indgang til det offentlige system/koordinering.

Hvordan løser vi problemet: *Etablering af en tværfaglig koordinator der skal forbedre samarbejdet ml. de forskellige instanser. Derudover kunne man udnytte teknologien. Arbejde digitalt på dødeområdet/specialområdet. Man opnår tilfredshed når der er blevet indført en koordinator i hver kommune, så borgeren ikke føler sig tabt. Man kunne også udarbejde statistik for gennemførelse af uddannelse blandt borgere med handicap.*

Hvornår føler vi at vi er i mål: *Når der er en koordinator. Gennemførte uddannelsesforløb (statistik)*

Hvem skal bidrage til, at vi opnår målet: *Netværksgrupper i hver kommune med deltagelse fra kommune og uddannelsessted.*

Tilføjelser fra andre deltagere:

Generelt er der mangel på samarbejde mellem kommunerne og uddannelsesinstitutionerne, hvilket medfører at borgerne bliver kastet rundt som bolde.

II. Gruppe 2

Hvilken rettighed: *Tilgængelighed i uddannelsessystemet*

Hvad er problemet:

Mangelfuld data i uddannelsessystemet med hensyn til prøver med særlige vilkår.

Mangel på specialviden i undervisningen.

Endvidere bliver der ikke sat ordentlig tid af til undersøgelse af elever med særlige behov til prøverne. Det sker i sidste øjeblik hvor lærerne stresser over om de nødvendige udstyr til prøver med særlige vilkår er tilgængelige.

Der sker en sammenblanding af børn med handicap (fysisk og psykisk) og børn med adfærdsproblemer.

Manglende uddannelses tilbud til børn med handicap (bl.a. Særligt tilrettelagt uddannelses-tilbud og OCN – Open College Network).

Børn i specialklasser får ikke rådgivning tidligere.

Dårlige fysiske rammer i bygninger og manglende kontrol

Silo/kassetænkning

Hvordan løser vi problemet:

Skolelederne skal systematisere data og analysere hvilke behov der er for handicappede i uddannelsessystemet, eksempelvis en døvetolk til prøver med særlige vilkår. Man opnår tilfredshed når der indhentes kvantitativ data for anvendelse af hjælpemidler til prøver med særlige vilkår.

Derudover skal alle skoleinstitutioner og uddannelsesinstitutioner kende til bekendtgørelsen og anden relevant lovgivning ifm. prøver med særlige vilkår.

Iværksætte tiltag der kan adfække behov. Flexibilitet i uddannelsessystemet

Børn med handicap og børn med adfærdsproblemer skal skilles ad.

Hvornår føler vi at vi er i mål?:

Når alle skoleledere kender loven/bekendtgørelser om prøver på særlige vilkår.

Når alle skoler indberetter kvantitative oplysninger/data til Grønlands Statistik og

Uddannelsesstyrelsen

Hvem skal bidrage til, at vi opnår målet: *Lærerseminariet, fagchefer, Skoler, uddannelsesstyrelsen, fagfolk og kommuner.*

Tilføjelser fra andre deltagere:

Det er også nødvendigt med dataindsamling for antal fremmødte elever til prøver med særlige vilkår.

III. Gruppe 3

Hvilken rettighed: *Bekæmpelse af fordomme i uddannelsessystemet*

Retten til en afgangseksamen

Retten til uddannelse

Retten til inklusion i uddannelser

Hvad er problemet: *Børn med et handicap får kun mulighed for, at gå 10 år i folkeskolen selvom de har behov for, at tilbringe længere tid i skolesystemet. Vi har for mange fordomme. Med hensyn til afgangsprøver i folkeskolen, er der for få elever der tager til eksaminer.*

Samfundssynet på handicappede

Menneskesyn, læringsyn, dannelsessyn

Diagnose bliver automatisk = specialklasse

Ingen uddannelsesplan

Hvordan løser vi problemet: *Opkvalificering af lærere - Kursustilbud til skolelærerne, forskellige hjælpemidler der kan bruges til undervisningen og dygtige skolelærere. Målet bliver opnået, når 80 % af elever der går i specialklasser tager til afgangsprøver.*

Debattere problemet på samfundsniveau og gerne på tværs af sektorerne. Når der laves undersøgelse af problemerne bliver målet nået.

Støtteordninger

Vurdering af det enkelte barns profilering af at være i en alm. Klasse. Deltagelse i nogle timer i alm. Klasse.

Hvornår føler vi at vi er i mål?: Eks. 80% af eleverne med et handicap får afgangseksamen.

Flere kurser til lærerne

Baseline måling på holdning + tværs undersøgelse

Diagnoser i almindelige klaser (Flere elever med diagnoser i alm. Klasser)

Hvem skal bidrage til, at vi opnår målet: Dep. for uddannelse, Ilisimatusarfik, Grønlands Statistik, Lærerseminaret og kommunerne (implementere målsætninger, sørge for ramme og økonomi + ressourcer til at virkeliggøre målsætningen), kursusudbydere, skolerne og lærere

Tilføjelser fra andre deltagere:

Diagnose er lig med specialklasser – man stempler for hurtigt.

Man skal se på ressourcerne i stedet for manglerne. Barnet bør starte i en almindelig klasse og her skal man kigge på hvad det enkelte barn er god til. Det kunne f.eks. være, at barnet var god til, at deltage i faget musik.

Målet bliver opnået når det er tilladt, at have en diagnose og stadig gå i en almindelig klasse.

Hvem skal bidrage til, at løse problemet: Lærerne.

Dog skal inklusion ikke ske i alle klasser – det er ikke alle børn med særlige behov der skal sættes i en almindelig klasse.

Hvordan skal man fjerne forældres/voksnes fordomme? Indførelse af rollemodeller over for børn med særlige behov – personer med handicap der er rollemodeller og viser, at man stadig kan opnå noget. Man kunne samarbejde med KNR og dele viden omkring børn med handicap, hvor man evt. portrætterer et barn med særlige behov i et program.

IV. Gruppe 4

Hvilken rettighed: *Inklusion på arbejdsmarkedet*

Hvad er problemet: *Mangel på koordinering mellem sagsbehandler og Majoriaq.*

Silotænkning

Mangel på viden om handicap.

Hvordan løser vi problemet: *Der skal laves nogle synlige principprogrammer, der skal efterleves nationalt. Der skal uddannes fagpersoner, så de kan videregive viden. Majoriaq skal uddannes til at arbejde m. brugere med handicap = indgår handicap i rådgivningsuddannelse?*

Opsøgende koordineringsarbejde.

Kompetenceforløb lavet af Majoriaq. Og så skal der laves mere opsyn.

Hvornår føler vi at vi er i mål: *Når der er lavet synlige principper for politikker omkring beskæftigelse af personer med handicap på departement-niveau.*

Ligebehandlingsloven skal være vedtaget senest om 2 år.

WHO's tal viser, at 15 % af befolkningen i verden har et handicap. Målet bliver opnået når 5 % af borgere med et handicap er i beskæftigelse.

Økonomi

Hvem skal bidrage til, at vi opnår målet: *Departementet for beskæftigelse, Grønlands Statistik, Selvstyret og Kommunerne.*

V. Gruppe 5

Hvilken rettighed: *Tilgængelighed på arbejdsmarkedet*

Hvad er problemet: *Entre, døre, skilte og bygninger med flere etager.*

Hvordan løser vi problemet: *Tilpasse bygningerne til kørestolsbrugere, døre der er nemme at åbne, synlighed, trapper med gældenere*. Målet bliver opnået, når de handicappede borgere kan benytte døre og trapper uden problemer og udfordringer grundet deres fysiske handicap.*

Hvem skal bidrage til, at vi opnår målet: *Relevante myndigheder skal samarbejde. Planlægning inden for jobaktivering.*

Hvad er problemet: *Udfordringer med hensyn til arbejdsmuligheder for den handicappede*

Hvordan løser vi problemet: *Støttepersoner til handicappede og arbejdsgiver skal samarbejde. Målet bliver opnået, når de handicappede får samme muligheder som alle andre på arbejdsmarkedet.*

Hvem skal bidrage til, at vi opnår målet: *(står på præsentationspapiret)*

Andre problemer og udfordringer står på præsentationspapiret.

Tilføjelser fra andre deltagere:

Tilgængelighed i den digitale verden hvor man tager højde for den handicappedes fysiske tilgængelighed. Eksempelvis findes der digitalt udstyr, som er tilpasset medarbejdere med det fysiske handicap. Der findes forskellige muligheder, men de er bare ikke indført i Grønland. Man skal også udføre kontrol for, at finde ud af om f.eks. offentlige bygninger efterlever handicapfaciliteter.

VI. Gruppe 6

Flere initiativer fra arbejdsgivernes side, formidling af viden, ledere og chefer kan deltage i vidensdeling, uvidenhed er et problem, styrkelse af undervisning, retten til inklusion, mulige problemer i forbindelse med undervisningen, problemet skal løftes nationalt, målet bliver opnået når der kommer flere handicappede i skole- og uddannelsesinstitutioner samt på arbejdsmarkedet, samfundet og relevante aktører; arbejdsgivere, myndigheder og kommuner skal samarbejde. Retten til inklusion skal også tages med, samfundets syn skal ændres og der skal sættes mere fokus på kompetencer i stedet for svagheder i opdragelsen.

Tilføjelser fra andre deltagere:

*Usikkerhed fra arbejdsgiverens side – hvad indebærer det, at ansætte en borger med et handicap?
Indføre mentorordninger der kan tage usikkerheden væk.*

Tilføjelser fra andre deltagere:

Pissassarfik er både et videns- og rådgivningscenter. Derfor kan kommuner og arbejdsgivere henvende sig for, at søge hjælp. Der er behov for formidling af viden og vidensdeling.

Kommunerne og arbejdsgiverne skal tale mere sammen. De vil jo gerne samarbejde, men det bliver ikke realiseret. Et forslag kunne være, at de mødes hvert kvartal.

Når virksomheder åbner sig op kan der ske forbedringer, eksempelvis kan man begynde at belønne de virksomheder der ansætter borgere med et handicap. Dermed kan man øge antallet af handicappede på arbejdsmarkedet.

Der skal være større tilgængelighed omkring de steder man kan henvende sig, f.eks. synliggørelse af hvor man kan ringe for, at få vejledning og rådgivning.

Evaluerings

Post-it notater bliver gemt.